

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В ГАЛУЗІ ЗАГОТІВЛІ ХЛІБОПРОДУКТІВ

Стаття висвітлює проблеми удосконалення фінансової політики держави з метою забезпечення позитивного впливу на розвиток підприємництва в галузі заготівлі хлібопродуктів.

Ключові слова: державна фінансова політика, фінансові ресурси, податкові чинники, фінансова стратегія, хлібоприймальні підприємства.

Галузь заготівлі – важлива складова економіки України, завданням якої є забезпечення населення високоякісними продуктами харчування. В сучасних умовах особливо гостро постає проблема ефективного її функціонування, що пов'язано як з труднощами економічного та екологічного характеру, так і з необхідністю удосконалення теоретичних зasad формування відповідної стратегії функціонування. Забезпечення результативності і прибутковості підприємств галузі заготівлі неможливе без виваженої оптимізації співвідношень необхідних засобів і джерел їх формування для забезпечення процесу діяльності, в тому числі тих, які можна забезпечити шляхом державного втручання. Зважаючи на те, що досягнення оптимальних співвідношень неможливе без проведення відповідних аналітичних розрахунків і процедур, а також розвитку державної фінансової політики у сфері сприяння розвитку підприємницьких структур, дана проблема є особливо актуальною.

Переконливим обґрунтуванням цього слугує також той факт, що в ринкових умовах забезпечення ефективного функціонування суб'єктів господарювання в сфері заготівлі безпосередньо пов'язане з аналізом і виявленням сприятливих можливостей для створення балансу всіх зовнішніх і внутрішніх факторів, що впливають на кінцеві результати діяльності.

Дослідженням цих питань займалися ряд вчених і практиків. Серед них Саблук П.Т., Янчук В.З., Дудар Т.Г., Пархоменко В.М., Сопко В.В., Литвин Б.М., Шкарабан С.І., Голов С.Ф. та інші.

Однак дослідження напрямів оптимізації діяльності залишається бути актуальним, адже до сьогодні не розроблена досконала вихідна концепція маркетингової діяльності й фінансової стратегії (стратегічного менеджменту), важливою складовою яких виступає аналіз фінансового стану заготівельних підприємств, який є їх центральною ланкою та важливим елементом управління підприємством в цілому.

Важливим фактором розвитку підприємств галузі в цілому та хлібоприймальних підприємств зокрема є наявність власних фінансових ресурсів, тому державна підтримка в цьому плані може бути надзвичайно суттєвою, спрямування досліджень у даному напрямі виступає важливим аспектом забезпечення зростання ефективності функціонування хлібоприймальних підприємств.

Власні фінансові ресурси в сучасних умовах виступають основним джерелом інвестицій, що спрямовуються на розширення діяльності, покращення соціальних умов, підвищення рівня забезпечення населення високоякісними товарами першої життєвої необхідності тощо. Поповнювати фінансові ресурси можна з допомогою залучення коштів інших юридичних і фізичних осіб. Однак в цьому плані існує багато проблем, які стосуються забезпечення економічних вигод позичальника та можливих шляхів їх забезпечення. Практика засвідчує, що ряд хлібоприймальних підприємств прагнуть отримати банківські кредити, однак

великі процентні ставки банківської системи України та відсутність дійових гарантій для банків виступають основним обмежуючим фактором здійснення даної процедури.

Саме з огляду на це, для розвитку підприємництва в галузі заготівлі хлібопродуктів, на наш погляд, важливим чинником виступає державна фінансова політика. Її спрямування на забезпечення сприяння розвитку даній галузі, на наш погляд, має включати різні аспекти дії. Серед них першочерговим завданням виступає формування відповідної нормативно – правової бази, яка б забезпечувала високоефективне функціонування хлібозаготівельних підприємств шляхом досягнення оптимальних фінансових співвідношень. Наступні напрями державної фінансової політики повинні послідовно включати в себе:

- розвиток державних і комерційних фінансово-кредитних установ і забезпечення відповідного механізму стимулювання пільгових кредитів для підприємств, що відносяться до пріоритетних галузей (до яких слід віднести і заготівлю хлібопродуктів);
- вдосконалення системи оподаткування;
- забезпечення сприятливих умов інвестування та розвитку перспективних форм фінансування (в т.ч. лізингу та ін.);
- удосконалення системи бухгалтерського обліку та аналізу шляхом розробки нових перспективних методик;
- впровадження нової цінової політики.

Відповідно до Указу Президента "Про стимулювання виробництва та розвитку ринку зерна" запропоновано новий механізм закупівлі зерна по заставній ціні. Суть його полягає в тому, що сільськогосподарські виробники на протязі 6-8 місяців залишаються господарями заставного зерна та можуть його реалізувати, якщо ціни на зерно зростуть. При цьому вони зобов'язані повернути державі заставну ціну та оплатити послуги за збереження зерна. Подібний механізм вже давно діє в багатьох західних країнах з розчинутою економікою. Проте не дивлячись на внесені зміни з боку держави, проблема ринку зерна в Україні є надзвичайно складною.

Для уточнення деяких із внесених пропозицій слід відмітити наступне. Ряд вчених і практиків, займаючись дослідженням проблеми підвищення ефективності функціонування підприємств, в тому числі й хлібоприймальних, приходять до об'єктивного висновку про те, що в сучасних умовах значно зросли затрати часу облікових працівників на проведення складних податкових розрахунків, заповнення Декларації про прибуток підприємства, яка містить ряд складових і додатків. Це стало однією із причин відсутності належної аналітичної роботи в галузі дослідження структури і динаміки податків, що відраховуються в бюджет, а також виявлення факторів, що впливають на зміну їх розмірів.

Актуальністю та достатнім рівнем обґрунтування вирізняються такі твердження, як: необхідність проведення аналізу кожного податку зокрема та визначення його впливу на результативні показники діяльності підприємств; доцільність розрахунку абсолютноного приросту податків у звітному році порівняно з минулим, визначення темпів їх росту. Також необхідність здійснення обрахунку питомої ваги кожного податку в результативних показниках фінансово-господарської діяльності підприємства, а також визначення факторів впливу на її зміну тощо.

Впровадження в практику вказаних позицій дозволить виявити тенденції та можливі напрями впливу на забезпечення вдосконалення системи оподаткування, посилити фінансово-бюджетну дисципліну в країні.

Література

1. Солдатенко О.В. Проблеми та шляхи вдосконалення податкової політики держави. // Соціально-економічні дослідження в перехідний період (Щорічник наукових праць). Випуск 4/ НАН України, інститут регіональних досліджень. – Львів, 1998. – с.471.